

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
 Vidéken " 8 K., " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint.
 az udvarban hátul.

Rákózi hamvai.

Októberben hazahozzák.

Élénk emlékezetben van még az az általános és leirhatatlan lelkesedés, melylyel az egész ország a királynak azt az elhatározását fogadta, hogy Rákóczinak török földön pihenő hamvai hazahozásának s megfelelő pompával hazai földön helyeztessenek örök nyugalomra.

Általános volt az óhajtás, hogy a szent hamvakat minél hamarabb hozzák haza, de nem csekély gondot okozott az a kérdés, hogy a hazának melyik városát érje az a kiváló kitüntetés, hogy Rákóci hamvainak örök nyugvóhelyet adjon.

Sok tanácskozás után Kassa városában történt a megállapodás. Kassa város illő nagy pompával akarván fogadni a fejedelem hamvait, felírt most a kormányhoz, hogy a hamvakat ne az eredeti terv szerint most október hóban, hanem csak a jövő év májusában hozzák haza, amikor a város megteheti a szükséges előkészületeket.

Gróf Andrassy Gyula belügy-miniszter azonban másként gondolkodik, mint Kassa város magisztrátusa s a felírt adotti válaszában értesíti a várost, hogy a hazaszállítást tovább halasztani nem akarja, és hogy a hamvakat októberben feltétlenül hazahozzák.

Ugy hisszük, hogy a belügy-miniszter válaszát mindenki csak a legnagyobb meglepődéssel fogadja, mert ez a leghelyesebb s az ország közóhajának egyedül megfelelő. Ha Kassa városa nem tud októberben a nagy temetésen olyan pompát kifejteni, milyent szeretne — az nem baj.

A fő dolog az, hogy a nagy fejedelem hamvai magyar földben pihenjenek, hogy újabb szent oltára legyen a függetlensége után szenvedélyesen sóvárgó magyarságnak. Gróf Andrassy, a mikor nem fogadta el Kassa város óhajtását, tulajdonképen szembehelyezkedett saját választókerületének polgárságával. De gróf Andrassy nagyon bölcsen cselekedett.

Csak sürgősen hozzuk haza históriánk legragyogóbb csillagának porait és ne várjunk tavaszig, bár-

mily tiszteletreméltó indokból óhajtott is ezt Kassa. Ki tudja, milyen lesz ez a tavasz? Ki tudja, igazi tavasz lesz-e? Nem támaszt-e olyan viharokat, melyek még ezt a nagszerű temetést is elsodorhatják?

A politikai helyzet.

A kiegyezés.

Áramlatok a koalícióban.

A magyarországi politikai helyzet most a kiegyezés jegyében áll. A sok hivatalos és félhivatalos kommunikéből végre kitünik, hogy a Széll-Körber-féle kiegyezést, melyet az osztrák kormány már előbb visszavont, a magyar kormány is elejtette. Ténnyel kellett ezt annál is inkább, mert hisz a mostani kormánypárt zöme, a függetlenségi párt több oly dolgot kíván, mely a Széll-Körber-féle megállapodásban egyáltalában nem volt benne.

Kossuth Ferenc ma este érkezik haza nyaralásából. Most már azután az összes miniszterek a fővárosban lesznek, úgy hogy a he-

Damjanich.

Kilencedik zászlóalj
 Légy ezerszer üdvözölve!
 A nagy eszme: a szabadság
 Nem veszett el, nincs megölve!
 Egykor bitó volt az ára,
 A kik érte tűzbe mentek;
 Ma ünneplés, hődotat jár
 Halhatatlan seregemenek.

Lassan-lassan mind begyógyul
 A sok ptkos, régi, mély seb.
 Eltűnik az új koróztűnk,
 Bántó sérelmek nem érnek.
 És megnyugszik szívünk-lelkünk
 A nemzet szent diadalman.
 Ki is hitte volna rég, hogy
 Rózsa lesz a bitó alján.

Nógrádi Pap Dezső.

Az angol király háztartása.

Angliában nagyon büszkén emlegetik az emberek azt, hogy náluk a legelőkelőbb családokban is polgári egyszerűség divik. Hogy ez az angol arisztokráciára mennyire áll, most ne keressük, annyi bizonyos, hogy az angol király háztartása, bárhol időzzön is a király, egész kis külön állam az államokban, amelyben épp úgy intrikálnak, stréberkednek, hivatalok után törekszenek, kitüntetésekért vadásznak, akár csak az egész államban és éppen úgy, mint nálunk. Az

egy-állások azonban apáról-fiúra szállanak és megőrzésük családi hagyományá válik.

Elsőrangú szerepet játszik a „háztartás-államban” a főszakács. Amikor melyik kastélyban a király időzik, ott a főszakácsnak az alsóbb lakályok felett diktátori hatalma van és minden ételnek, melyet felhordanak, az ő ellenőrzésén kell keresztül-mennie. Négy hozzá beosztott hivatalnok van körülötte és egy „szükséges asszony”; hogy ennek a szükséges asszonynak a szükségessége miben áll, azt nem igen tudni, inkább a régi hagyomány biztosítja hivatalát, mint a szükségesség. A főszakács évi fizetése 18.000 korona és ehhez a fizetéshez illő szabad lakás.

Rangban közvetlenül utána jön az első szakács, a ki szintén nagy ur és szintén 10.000 koronát kap és mint tehatalmu ur rendelkezik a szakács, segédszakácsok, szakácsinasok, konyhaleányok és gépészek egész hadserege felett. A szakácsok közt azután szintén különböző osztályok vannak, sütő, főző stb. szakácsok. Az édessejtekre ugy lát-szik nem nagy súlyt fektetnek az angol udvarnál, mert ennek az osztálynak a legfőbb feje csak 6000 koronát, szabad lakást és teljes ellátást kap. Annál nagyobb a fizetése a pinczemestereknek, a ki 12.000 koronát kap. Az asztalterítő-mesterek pedig, a kik ketten vannak és a terítésre ügyelnek, évi 4800—4800 koronát kapnak.

Azok a hivatalnokok, a kik kevesebb munkát végeznek ugyan, de többet kell reprezentálniok, már hasonlíthatatlanul nagyobb fizetést élveznek. A palota legfőbb hivatalnok a Nord Steward, a kinek a király valamennyi palotája s kastélya felett korlátlan uralma van, évi 48.000 korona fizetést kap, utána jön a kincstárnok, a regisztrátor és a háztartás mestere, a kinek az a külön előjoga van, hogy a királyi asztalnál ebédel. A ceremónia-mester díjazása igen szerény, mert az csak 12.000 koronát kap. A király külön kincstárnoka, a ki a felség chekkjeit állítja ki és a király jótékonyági intézkedéseinek a foganatosítója, évi 24.000 koronát kap.

A házi zenekar évi költsége 24.000 korona, melyből a karmester 18.000 koronát kap. A zenekar dolga ugyan nagyon kevés, tömérdek szabad ideje van, a mely alatt csinálhat a mit akar, és igen sok előkelő család fiatalsága tőlük nyeri zenei oktatását, a mi aztán nagy jövedelemmel jár. A legszerényebb díjazást kapják a konyhaleányok, a kik teljes ellátáson kívül 300—480 korona évi fizetést kapnak, csak hogy tömérdek ajándékban részesülnek, sok a borralaló és kivétel nélkül jól mennek férjhez, a mi a leányok szemében többet ér a nagy fizetésnél.

Lőpor, Fegyverek, és csőzpuskák és vadászati cikkek nagy raktára:
Bészler és Dávid
 vaskereskedőknél **Piacz-u. 7. sz. alatt.**

tenkinti minisztertanácsok ezután rendszeresen megtarthatók lesznek.

A legközelebbi minisztertanácsban Wekerle miniszterelnök elő fogja terjeszteni az osztrák miniszterelnökkel létre jött előzetes megállapodásokat. Mint értesülünk, a két államférfiu a kiegyezés egyes főbb kérdései tekintetében megegyezésre jutott. Így például az már bizonyos, hogy a mostani vám- és kereskedelmi szövetséget szerződéses viszony fogja felváltani, mely Magyarország érdekeinek inkább megfelel. Ez lesz az első lépés a gazdasági különválás felé.

Ami a koalíciós pártoknak a kormányhoz való viszonyát illeti, az a nyár folyamán még jobban megszilárdult, úgy hogy a parlament megnyitásánál egy kompakt többség fogja várni a kormány előterjesztéseit.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Papi vizsgák a theológián. Az ev. ref. theológián tegnapelőtt és tegnap tartottak a papvizsgák, máttól kezdve pedig a kápláni vizsgák folynak. Az eredményt a jövő hét elején hirdetik ki.

Egyházközségi közgyűlés. A debreceni ev. ref. egyház szeptember hó 15-én, szombaton, délelőtt 10 órakor a kistemplomban egyházközségi közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A presbiterium előterjesztése a Teleki-utca 77. sz. házastelek eladása tárgyában. 2. A presbiterium határozata a Kossuth-utca 35. sz. házastelek megvétele tárgyában. A gyűlésre szóló meghívó a templomba bemenetel alkalmával felmutatandó és átadandó.

Választás. Dr. Kun Béla e. i. jogakadémiai dékán ma délután 4 órára választó gyűlésre hívta össze a Jogsegítő Egylet tagjait. A választás a VIII. teremben fog megtartatni.

Az adótárgyalás.

A kivető-bizottság ülése.

Debrecen, szept. 14.

Az adókivető bizottság tegnapi tárgyalásán a következő adómegállapodások történtek:

Rácz Józsefné kenyérsütő 10 korona, Boda Györgyné percesütő 12 korona, Weisz Mór kufár 20 korona, Sevartz Dániel kufár 24 korona, Herschovics Ábrahám kufár 24 korona, özv. Polgári Sándorné kufár 12 korona, özv. Györi Gedeonné kufár 4 korona, Gutfreund Vilmos kufár 28 korona 86 fillér, Gutfreund Mór kufár 32 korona, Friedman Mózes kufár 16 korona, Antal Istvánné kufár 9 korona, Herschkovics Samu kofa 20 korona, Herschkovics Mátyásné kofa 12 korona, özv. Frisch Jénásné kofa 8 korona, özv. Vacberger Ignóné kofa 12 korona, özv. Tóth Mihályné kofa 4 korona, Szilágyi Mihályné kufár 7 korona 20 fillér, özv. Nagy Józsefné kofa 10 korona 80 fillér, özv. Kupferstein Sámuelné kofa 21 korona 60 fillér, özv. Kiss Ferencné kofa 12 korona 60 fillér, özv. Erdei Andrásné kofa 4 korona, Brüll Józsefné kofa 8 korona, Albert György földbérő 120 korona 52 fillér, Aszalós Sándor bérő 75 korona.

Aufricht Lajos és Vilmos bérő 5 korona 87 fillér, Balla Ferenc bérő 5 korona 25 fillér, Balogh István bérő 50 korona, Balogh István 10 korona, Balogh Mihály 25 korona, Barna Mihály és neje bérők 135 korona, Bencze István bérő 18 korona 50 fillér, Borbély Ferenc

2 korona 75 fillér, Boros György bérő 5 korona 90 fillér, Borsó Gábor bérő 200 korona, Csapó István bérő 14 korona 50 fillér, özv. Csizsár Ferencné bérő 4 korona, Dézsi István bérő 37 korona 50 fillér, Dézsi Lajos bérő 14 korona, Diószegi András bérő 52 korona 14 fillér, Dobos József bérő 2 korona 25 fillér, Ecsedi János bérő 15 korona, Erdei András bérő 85 korona 75 fillér, Erdélyi Péter bérő 45 korona, Fischer Salamon bérő 25 korona, Fried Emil bérő 1505 korona 92 fillér, Gacárdi István bérő 115 korona, Harsányi István bérő 6 korona 25 fillér, Horváth András bérő 35 korona, Horváth István, Juhász Gergely bérő 9 korona 50 fillér, Kecskés István bérő 9 korona 50 fillér, Kecskés Mihály bérő 12 korona 50 fillér, Kertész Lajos bérő 80 fillér, Kocsán András bérő 9 korona 25 fillér, Kovács Ferenc bérő 7 korona 25 fillér, Kovács György bérő 5 korona, Kovács József bérő 17 korona 50 fillér, Kozák András bérő 14 korona, Kozák Ferenc bérő 10 korona, Lajos István bérő 100 korona, Soós János bérő 82 korona 86 fillér, M. kir. gyermekmenedékhely igazgatósága bérő 2 korona 75 fillér.

VIDÉK.

Megunta a nyomort. Szegedről jelentik, hogy tegnap Ujszegeden Achim Károly öreg ácsmester öngyilkos kísérletet követett el. Egy biciskával úgy hasbaszurkálta magát, hogy eszméletlen állapotban szállították a kórházba. Mikor magához tért, elmondta, hogy nagy nyomorában akart megválni az élettől, de már megbánta tettét s kérte az orvosokat, hogy csak mentsek meg az életnek. Az elkéseredett öreg ember azonban annyira összeszurkálta beleit, hogy az orvosok szerint aligha marad életben. Az öngyilkosjelölt unokatestvére Achim András békéscsabai képviselőnek, ki segélyezte is nyomorgó rokonát.

Elhalasztott vásár. Nagyléta község előljárósága kérvényt adott be a kereskedelmi miniszterhez október negyedikére eső vásárjának október huszonehedikére való elhalasztása iránt. A vásárt a zsidó-ünnepek miatt kérik e napra halasztani s a kérvényhez a környék valamennyi községe csatlakozik.

Öngyilkos leány.

Felakasztotta magát.

Debrecen, szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) A reménytelen szerelem mardosó fájdalmai tegnap végzetes tett elkövetésére ragadták Szécsi Mária cseléd leányt. Fialat szívének egész melegevel szeretett egy ifjut, akitől nem lehetett soha.

Az ő szegénysége, egyszerűsége sehogy sem illett össze annak gazdaságával. Tudta, érezte, hogy rosszul cselekszik, mikor szeretett arra pazarolja, akitől áthidalhatatlan mélység választja el. Megpróbált ellene küzdeni, de szíve gyöngye volt a lemondás sulyos terhének viselésére. Szerinte nem volt más választás előtte, csak egy végtelen hosszú boldogtalan élet, vagy a halál. Ő az utóbbit választotta.

Kint az újföldi tanyák egyikén, ahol annyiszor elsíratta boldogtalan szerelmét, egy fára felakasztotta magát. A sors azonban, mely a szerencsétlen leányt szerelmében oly kegyetlenül sujtotta, nem engedte meg, hogy elkövetesse a legnagyobb bűnt, amit ember önmaga ellen elkövethet. A közelben dolgozó béresek észrevették és még idejében levágták.

A sulyos beteg leányt tegnap gazdája, Adler Bernáth szekerem a kórházba szállította, hol ápolás alá vették.

A VÁROSHÁZARÓL

A hivatalos órák.

Debrecen, szeptember 14.

Megtörtént!

Amit tegnapelőtt csak suttogtak és titokteljesen bugtak egymás fülébe, valóra vált. A tekintetes tanács tegnapi ülésében foglalkozott a hivatalos órák megrövidítésével, vagyis a délutáni hivatalos órák teljes eltörlésével.

Arra az álláspontra helyezkedett, hogy arra statutum, mikor dolgozzanak a tisztviselők, nincs. Így tehát a közgyűlésnek semmi beleszólása abba, ha a polgármester saját hatáskörében akármilyen formában osztja be a hivataloskodást.

A polgármester nem akart a neki imputált joggal élni s így a tanács határozott. Nem nehéz kitálatni, mi az eredmény. *Eltörölte egyszer s mindenkorra a délutáni hivatalos órákat, sőt az eddigi hat órát is ötre olvasztotta.* Egyedül Oláh Károly volt, aki a közgyűlés elé kívánta vinni a kérdést. Leszavazták.

A tekintetes tanács tehát fűtyölt a közhangulatra. Azt tett, amit akart. A közönség, a lakosság véleménye, akarata, óhaja neki mindegy volt.

Helyes! Ezt megérdemelték a debreceni polgárok. Miért szavaznak vakon egy lista után, amit a kezükbe nyomnak, mikor városatyákat kell választani. Miért engedik magukat felhajtani? Miért nincs bennük önállóság s miért nem választanak olyan képviselőt, amelyik ha kell, a polgárság érdekében a sarkára áll s ráncba szedi a hatalmi tultengésben tévelygőket.

Erélyes képviselőtestületet respektálni tud a városházán is mindenki.

Fizetni kell. A régi dísnóvásártérnek ma már nyoma sincs, keresztül rajta egy sorház épült, amelynek hivatalosan Tompa Mihály-utca nevet adtak, az új bábaképezde előtt elterülő térség pedig Wesselényi-tér nevet kapott. Mindegyik új házon ott diszeleg a házszám és az utca neve, a miért fejeként 5 korona jár. A mérnöki hivatal jelentésére a városi tanács utasítására a főkapitányság most hajtja be az 5 koronát a háztulajdonosokon.

Az egyfolytában való hivataloskodás. A városi tanács tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklete alatt tartott ülésén az egyfolytában való hivataloskodás mellett foglalt állást. A hivatalos órák e szerint reggel 8 órától délután 1 óráig tartanak.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főtér, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

Találkozzunk a Kölcsey Kávéházban Csapó-u. 52.

Városi ügyek.

Bocskay-szobor. — A Szabadság-szobrot nem állítják fel. — Szeszgyár Debrecenben. — Drágasági pótlékok.

Jog- és pénzügyi-bizottsági ülés.

Debrecen, szeptember 14.

Debrecen város jog- és pénzügyi-bizottsága tegnap érdekes ülést tartott. A közgyűlés elé került ügyeket láttak el javaslattal.

Nagy vita fejlődött ki a felett, hogy ha a Bocskay-szobrot elhelyezzük a Szabadság-szobor helyére, vajjon felállítsuk-e bárhova is a Szabadság-szobrot.

A bizottság végül is kimondta, hogy a Szabadság-szobrot egyszerűen el kell valahova raktározni s majdan egy új szoborhoz fel kell használni a szobor-anyagot.

Élénken foglalkoztatta a bizottsági ülést a kis existenciák kérelme, a drágasági pótlékok megszavazása ügyében.

Márk Endre lelkes beszédet mondott a célből, hogy a kis emberek helyzetén javítani kell. Legalább 10 százalékat a fizetésüknek drágasági pótlék címen meg kell szavazni.

A bizottság végül is a rendőröknek, hajduknak s egyéb alkalmazottaknak, valamint a 2400 koronán aluli tisztviselőknek méltányos drágasági pótlékokat szavazott meg, azzal, hogy 1908-ra az alsóbb rendű hivatalnokok, rendőrök, hajduk stb. fizetése is rendezendő, javítandó.

Részletes tudósításunk a következő:

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután 3 órától kezdődőleg Bészler Károly tb. tanácsos elnökleite alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak: Dr. Magoss György, Roncsik Lajos, Aczél Géza, dr. Nagy Sándor, Varga Károly tb. tanácsos, Debreceni Jenő, Simonffy Imre, Juhász Ignác, dr. Tüdös János, Márk Endre, Kaszanyitzky Andor, dr. Bacsó Dezső, Rochlitz Arthur, Kiss Albert.

Közutak építése.

A miniszter rendeletet küldött Debrecen városának, hogy jelölje ki azokat a város területén levő közutakat, amelyeknek kiépítését állami hozzájárulással akarja a város létesíteni.

A tanács javasolja a Debrecen—Ujváros közötti utnak még hátralevő 11 és fél kilométernyi részét, továbbá a szováti utnak 9 kilométernyi részét, a Debrecen—Diószeg közti 12 és fél kilométernyi utat, az Ujváros—Csege közti 5 kilométernyi utat, a tiszafüredi utnak 15 kilométernyi szakaszát, mely a hortobágyi forgalom emelése céljából szükséges, a Debrecen és Hajdusámson közötti 6 és fél kilométernyi utat. A javaslat szerint ezek az utak három év alatt lennének kiépítendőek.

Márk Endre szeretné, ha a sorompón belüli utakra is kiterjeszkezhetnénk.

Aczél Géza: Nem vehetjük be a tervzetbe, mert a sorompón belüli utak követelmények, azokhoz állami hozzájárulást nem kérhetünk.

Márk Endre: Akkor csak úgy említem fel, hogy a Szent-Anna-utca végén, a bába-képezde és dohánygyár felé vezető utakat vegye gondjaiba a mérnöki hivatal, bár ugyan a városi költségvetés terhére.

A bizottság javasolja, hogy elsősorban a Debrecen—Ujváros, szováti és diószegi utak kiépítését kérelmezzék a közgyűlési tagok a minisztertől, a többi utak kiépítését a javaslat szerint javasolják.

Gazdasági szeszgyár Debrecenben.

Hidvéger Miklós és József pallagi nagyberlők gazdasági szeszgyárát óhajtanak létesíteni. Kérik a várost, hogy bérletüket 14 évre hosszabbítsa meg s téglá és keményfa hozzájárulást szavazzon meg. A kért téglá és fa körülbelül 10,000 koronát reprezentál. 14 év múlva a 100,000 korona értékű szeszgyár a város tulajdonába menne által.

A gazdasági bizottság úgy javasolja a segílyt megadni, ha Hidvéger Mihály örökösai a 14 évi bérletmeghosszabbítástól elállanak s megelégszenek a mostani 8 évi bérlettel.

Márk Endre a 14 éves bérlethez hozzájárulna, de az újabb évekre a bérleti összeget emelje fel a város. Nem sokkal, mondjuk 10 százalékos maximális összeggel, azaz 20 ezer korona helyett 22 ezer koronára lenne 8 év után az évi bér.

Márton Imre: A szeszgyár építését keresztül vihetik a bérlők a 8 éves szerződés mellett is.

A bizottság Márk Endre indítványát fogadja el.

A Bocskay-szobor helye.

A Bocskay-szobor bizottság javaslatot hozott arra nézve, hogy hol helyezték el a szobrot. A bizottság azt óhajtja, hogy a mostani Szabadság szobor helyére helyezték el azt, a Szabadság szobor pedig ez esetben az Árpád-téren lenne elhelyezendő.

Ezt a javaslatot most beterjeszti a jog- és pénzügyi bizottság elé a Bocskay szobor bizottság.

Márk Endre hozzájárul ahhoz, hogy a szabadság-szobrot helyezték el a kollégium előtt, de mielőtt elhelyeznék, öntsék újra. Szakértői vélemény szerint ezt meg lehet tenni.

Dr. Magoss György: Szóval csináljanak más szobrot.

Márk Endre: Persze, de az anyagot felhasználhatjuk, az sokat ér. (Derűtség.) Kérem, ez komoly dolog. Azt a szobrot új formába kell önteni, de így nem állítható fel sehova.

Aczél Géza: Most az a kérdés, hogy a Bocskay-szobrot hova állítsuk. Most a Szabadság-szobor újraöntésére pénzünk nincs.

Juhász Ignác: De azt elhatározhatjuk, hogy ne helyezük az Árpád-térre. Különböben arra, hogy áthelyezzük, szintén nincs helyünk. Legjobb azt sehova se helyezni.

Kiss Albert: A város azonban a Szabadság-szobrot egy bizottságtól átvette. — Annak a bizottságnak mi felelősséggel tartozunk.

Juhász Ignác: a város közönsége pénzén készült. Bátran eltávolíthatjuk úgy, hogy nem kell felállítani sehova.

Simonffy Imre: Ő a Szabadság-szobor létesítése ellen küzdött, mert ha honvéd-szobrot állítottunk volna, az helyénvaló lett volna. De akkor azt mondták, hogy az orosz-lán-szobor helyett szabadság-szobor kell, mert az is a szabadságot aposztrofálta. Ami a Bocskay-szobrot illeti, nagyon helyes lesz a Szabadság-szobor helyére felállítani, a Szabadság-szobort pedig állítsuk fel az Árpád-téren, bár ugyan legméltóbb helye a mérnöki raktárban lenne. (Oriási derűtség.)

Aczél Géza: Nekünk nem kell! (Derűtség.)

Márk Endre: Nem bánom akármit is csinálnak vele, csak Zeuzsit ne lássam többé.

Attól vonjuk meg a mandátumot a szabadság hirdetésére.

A bizottság javasolja, hogy a közgyűlés a Bocskay-szobrot a Szabadság-szobor helyére állíttassa fel. A Szabadság-szobor felállítását egyelőre a városban nem kívánja felállíttatni.

Hivatalnokok, rendőrök, hajduk stb. drágasági pótléka.

A rendőrök, színházi alkalmazottak, a 2400 koronán alóli városi hivatalnokok, a napi díjasok, a városi szeskereskedés alkalmazottai, mázsamesterek és a hajdulegények drágasági pótlékért folyamodtak.

Roncsik Lajos hangsúlyozza, hogy e kérdésnél gondoljuk meg a dolgot, mert ha most mindazoknak megadjuk a drágasági pótlékokat, az évi 82,000 koronával terheli meg a költségvetést.

Márk Endre: A mellett van, hogy a kis emberek existenciáján kell először javítani. A megélhetés Debrecenben egyre nehezebb lesz. Gondoljuk el, hogy mi járjuk az utakat a rendőrök helyett, mi görnyedünk az íróasztalok mellett az aktákat másolva. Minden áru 25 százalékkal emelkedett, legalább 10, a fizetésüknek megfelelő százalékkal meg kell szavaznunk a drágasági pótlékokat.

Simonffy Imre: Jön majd a tisztújítás, addigra rendezik a fizetéseket. A főszámvevő a jövőre a különböző válságokkal együtt 27 százalékos pótdadót javasol, akkor a pótdadót emelni kell, ha nem gazdálkodunk, hanem mindenkinek drágasági pótlékokat szavazunk meg.

Márton Imre: A költségvetésben van egy 50,000 koronás tétel. Ha azt töröljük, akkor hozzájárul a drágasági pótlék megszavazásához. Ha majd a költségvetést tárgyaljuk s látjuk, hogy módunkban van, akkor szavazzuk meg a drágasági pótlékokat. Addig vegyük le ezt a tárgyat a napi-rendről.

Juhász Ignác: Rendezni kell a fizetéseket minden vonalon. A szervező bizottság állapítsa meg az összes tisztviselők s alkalmazottak fizetését újra. Egyszer szakadjon vége már a sok kérelmezéseknek.

Kiss Albert: A múltban adtunk drágasági pótlékokat, most már adjunk a jövőben is, de csak olyan mértékben, mint ezelőtt.

Roncsik Lajos: A tavalyi módon javasolja megadni: a napidíjasoknak, rendőröknek és hajduknak s egyéb kérvényező alkalmazottaknak havi 10 korona drágasági pótlékokat, az erdővédeknek havi 5 koronát, a 2400 koronán alóli hivatalnokoknak pedig fizetésük 10 százalékat, mint drágasági pótlékokat. Ez esetben a 21 százalékos pótdadó 25 százalékos lesz, e címen 33 ezer koronával több léven a költség kiadás. Ez a drágasági pótlék egy féltre szólana.

Kiss Albert: Ehez hozzájárul. Ahol lehet, majd a költségvetés tárgyalásánál ezt a 33 ezer koronát megspórolhatjuk.

A bizottság elfogadja Roncsik Lajos indítványát, a fentiek szerint a drágasági pótlékokat megszavazza, egyben utasítja a tanácsot, hogy 1908-ra már a szervező bizottság javaslata alapján a kisebb javadalmazású hivatalnokok, rendőrök, hajdulegények stb. fizetését rendezze s illetve erre nézve tegyen sürgős javaslatot a közgyűlés elé.

Agyonvert debreceni gazda.

Bácsi Bálint gyilkosai.

Esküdtszéki tárgyalás.

Debrecen, szept. 13.

Ma délelőtt 9 órakor folytatta a debreceni esküdtszéki tárgyalás Madarász Sámuel bűnperében a főtárgyalást. Ma hallgatták ki az

Valahára feltaláltam! hol lehet a

legjobb cipőt

besze-
rezni.

ELFENBEIN és KLEIN cégnél ajánlom is mindenkinek, csak itt vásároljon, ha jól akar! Piac-utca, Fischer-palota.

agyonvert Bácsi Bálint özvegyét, Lépes Istiért, a kinek a rendőrség az éjszaka folyamán kézbesítette az idézést. A beteges, sápadt asszony imbolygó léptekkel lépett a terebe. Az elnök székre ültette a szerencsétlen özvegyet, a ki háborzongató részleteket mondott el házasesetének gyötrelmeiből és az ura nehéz természetéről. Az agyonvert gazda valóságos hóhéra volt a saját családjának is, a cselédségnek pedig réme.

— Engem is vert-ütött. Szüleim el is akartak választani tőle, de a férjem az egész családot legyilkolással fenyegette, így aztán én inkább ott maradtam nála és szenvedtem tovább.

— Hogy bánt a cselédekkel?

— Rosszul. Ütötte-verte, szidta őket, szokszor minden ok nélkül.

— Volt-e olyan cselédje, a ki ellenszegült?

— Volt. Egyszer kaszára kapott a cseléd, valami oláh ember, akkor is hajszálon függött az élete.

— Hogy menekült meg akkor Bácsi?

— Elhagyta a tanyát, a cseléd meg elment a szolgálatból.

Ezután elmondta még az agyonvert gazda özvegye, hogy a gyilkosságot ő jelentette be a csendőrségen, de azt akkor még nem tudta, hogy Madarász a gyilkos.

Madarász Sámuel vádlott előadja, hogy a gyilkosság előtt, csütörtöki napon összeveszett a feleségével a gazdája és hozzávágta a tejes ibriket. Ekkor Bácsiné kiment az istállóba és a vádlott állítása szerint így motyogott magában:

— Bizony bolond ez a két fiu, hogy el nem teszi láb alól ezt a vén tökéletlent.

— Nem igaz! Tagadom — mondta Bácsiné a szembesítésnél.

— Kártérítést követel-e?

— Nem.

— Kívánja-e a vádlott megbüntetését.

— Igen. Végezzon vele a törvény.

Az özvegyet vallomására megeskették. Ezután dr. Isoó János felolvasta véleményét a vádlott sérülésére vonatkozólag. Bácsi Bálint ugyanis, mikor Madarász szántott és az ekét tartotta, az ösztökével ráütött a kezére. Az orvosi vizsgálat a sérelmezés után 8. napon történt, de a seb akkor is duzzadt, érintésre fájdalmas volt.

Az elnök megállapítja, hogy a vádlott 1905. október 3. óta van vizsgálati fogságban, majd felolvassa az orvosi boncolás jegyzőkönyvét. Az orvosi vélemény szerint a halált a tarkóra mért ütés okozta. A koponyán ezüst forintnyi nagyságban csonttörés volt és a körül mindenfelé csontrepedések látszóttak, az agy roncsolt.

Ezután dr. Isoó János és dr. Láng Sándor orvosszakértőket hallgatta ki a törvényszék, akik vallották, hogy a halált koponyatörés és agyzuzódás okozta. Ezt az ütést, amely rendkívül hatalmas volt, hátulról és kissé jobb oldalról mérte rá a gyilkos. Ez volt a halálos csapás. Ezenkívül még 5 súlyos ütést találtak a hulán: a hátán, a jobb halántékon, a balfültövön, úgy hogy a fül is leszakadt, a mellén és vállán, de ezek nem voltak halálosak. A halál a sérülések után rövid idő múlva, legfőleg pár óra múlva állhatott be. Végül a vádlott épelméjűségét megállapították.

Miután a szakértők letették az esküt, dr. Bálint Zsigmond alügyész és dr. Vajda József tartották meg vád- és védbeszédjüket. Az elnök 1 órakor felfüggesztette a tárgyalást, amelynek folytatását délután fél négy órára tűzte ki, amikor az elnöki kioktatás következett. Az esküdtek 5 órakor vonultak vissza és félórai tanácskozás után Békés Lajos kereskedő, az esküdtek főnöke bejelentette, hogy Madarász Sámuel bűnösnek mondották a btk. 279. §-ába ütköző szándékos emberölés büntetésében, de a törvényszék a 281. §. alapján és a 92. §. enyhítő szakasz alkalmazásával Bácsi Bálint gyilkosát 2 és félévi fegyházra és három évi hivatalvesztésre ítélte; büntetésébe azonban beszámította a vizsgálati fogságban eltöltött 11 hónapot. A vádhatóság képviselője az ítéletben megayagudott, a védő és a vádlott színtelen. Az ítélet jogerős.

SZÍNHÁZ.

Pályázat a színház tűzbiztosítására. A városi színház tűzkárbiztosítása október 1-én lejár. Eddig az Első Magyar Altalános és a Fonciére pesti biztosító társaságoknál biztosította a város a színházat tűzkár ellen évi 7868 korona 24 fillér díjért. Miután a biztosítás a jövő hó elején lejár, a város ajánlattételre hívta fel a biztosító társaságokat. Ma terjesztette be a tanács elé a beérkezett ajánlatokat Oláh Károly tanácsnok. Ajánlatokat adtak be: az Első Magyar Altalános, az Adria, a Magyar Francia, Trieszti Altalános, a Hazai Altalános és a Fonciére pesti biztosító-társaságok. Miután az ajánlatokból számszerűleg nem tűnt ki, hogy melyik ajánlat a legelőnyösebb a városra, a tanács kiadta az ajánlatokat Roncsik Lajos főszámvevőnek és Aczél Géza főmérnöknek, hogy számszerűleg tüntessék fel az ajánlatokat, miután pedig ez csak bonyolult számítások alapján állapítható meg, a színház tűzkárbiztosítása ügyében csak a hétfői tanácsülésen fognak dönteni. Előreláthatólag az ajánlatok a városra nézve kedvezőbbek és a biztosítás megkötésénél pár száz korona megtakarítást fognak elérni.

A színházbizottság ülése. Debrecen város színházbizottsága szombaton, e hó 15-én délután Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tart, melyen határozni fognak a szintársulat névsora, az igazgatóság egyéb jelentései ügyében s bérleti ügyek tárgyában is intézkedni fognak. A meghívókat ma bocsájtják ki az ülésre.

Sóvágó büntársai.

Felderített rablógyilkosság

Debrecen, szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) Nap-nap után lankadatlan szorgalommal folytatják Sóvágóék ügyében a vizsgálatot. A vizsgálat mellett a debreceni, a pályii és a büdszentmihályi csendőrség karöltve nyomoz a monstre bűnügyben. Tegnap Hosszupályiból 2 csendőrörsvezető, köztük Glaser Béla is, aki Erdei-éket letartóztatta, Debrecenbe jött és a nyomozás végett Galánffy János királyi ügyésznek hosszabban jelentést tett.

Az eddigi vizsgálat és nyomozás adataiból mindinkább kezd világosodni, hogy Hajdu megyében a legvérfagyasztóbb rablógyilkosságokat ez a banda követte el. Így kétségteljesen meg van állapítva, hogy a Pályiban, Kendi Kálmán gyógyszerésznél elkövetett rablást is ők hajtották végre.

Egy másik elkövetett rablás borzalmas részletei most kerültek felszínre. Ugyanis a pályii rablás után pár héttel álarcos rablók behatoltak Goldstein József bagosi földbirtokos tanyájának lakásába. Éppen este volt, a szakácsné akkor

főzte a vacsorát. A rablók levették a frissen sült ételt és azt egy cseppig megették. A vacsora elfogyasztása után bementek a szobába, ahol Goldstein József és családja tartózkodtak.

— Senki egyet se szóljon, mert aki szól, a halál fia.

Eféle szavakkal elrabolták a földbirtokos drága arany- és ezüsteműt. A pénzes fiókokat azután feltörték és onnan több száz kor. pénzt elloptak. A bagosi csendőrség akkoriban nyomozott a rablók után, de eredménytelenül.

Most azonban a hosszupályii csendőrség kinyomozta a tetteseket Erdei, Sóvágó és társai személyében. A Hosszupályiból érkezett csendőrök még tegnap este Kassa felé vették utjukat, mert az a gyanu, hogy az országosan körözött Gáspár Zsiga Lajos nevű cigány, aki benne van a bandában, ezen az uton tartózkodik.

UJDONSÁGOK.

* **Szabadságról.** Magyaróssy Ferenc m. kir. dohánybeváltó felügyelő hat heti szabadságáról tegnap hazaérkezett s hivatalát elfoglalta.

* **Domahidy Elemér Debrecenben.** Domahidy Elemér, Hajdu megye és Debrecen volt főispánja birtokáról Debrecenbe költözött. A magyar alföld metropolisát, Debrecenét választotta állandó lakóhelyéül, ahol mindenkor tisztelet vette körül. Domahidy Elemér tegnap érkezett Debrecenbe fiatal nevével együtt s a Kossuth-utcán berendezett lakást nyomban el is foglalták.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Hajdu Miklós budapesti törvényszéki joggyakornokot hasonló minőségben a debreceni törvényszékhez helyezte át.

* **Üres hely az Andaházi—Szilágyi-intézetben.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület f. évi őszi közgyűlése kivételesen fölveszi tárgyai közé a cimben nevezett intézet egy megüresedett helyének betöltését. Felhívom az illető rokonokat, hogy a tiszántúli főt. és mélt. egyházkerületi közgyűléshez címzett kérvényeiket megfelelő mellékletekkel (keresztlevél, iskolai bizonyítvány a mult évről és arról, hogy az illető fiu főgimnáziumunknak beirt növendéke, a rokonságot igazoló, egészségi és ujraltatási bizonyítványokat) f. évi okt. 15-ig küldjék be hozzám Péterfia-utca 8-ik szám alá. Debrecen, 1906. évi szept. hó 12. Csiky Lajos, az Andaházi—Szilágyi-intézet gondnoka.

* **Bukaresti dalok Debrecenben.** Október hó folyamán egy 140 tagból álló bukaresti daloskör jön Debrecenbe s itt hangversenyt fog tartani. A daloskör magyar emberekből áll s bejárják Magyarország nagyobb városait s e közben eljönnek Debrecenbe is.

* **Névtelen feljelentés.** A polgármester ma névtelen levelet kapott, amelynek írója erősen kiszínezett módon írja le azt a tréfát, amelyet a bűnügyi osztály egyik napdijasával csináltak a minap társai. A névtelen levél alapján a polgármester elrendelte a vizsgálatot, holott arra semmi szükség nincsen. Vagy már ebben a szomorú világban még tréfálni sem szabad? A tréfa vége alkalmasint rendbirság lesz.

* **Takonykór és lépfene.** Hajdúvármegye három községében a két legveszedelmesebb állalbetegség, a takonykór és a lépfene lépett fel. A hatóság elrendelte Egyek, Tiszacsege és Püspökkladány községek zár alá való helyezését.

* **A kereskedelmi alkalmazottak szakegylete** ma, pénteken, este 9 órakor a Rákóczi-kávéház helyiségében, Csapó-utca 8. szám alatt vita-estélyt tart. Vendégeket szívesen lát a szervezőbizottság.

* **Debreceniek kirándulása Belgrádba.** Még élénk emlékeztében van Debrecen lakosságának az a kedves látogatás, melyet ez évi június hó 3. és 4. napjain a „Pevacko Društvo Beogradski” tett nálunk s ez alkalommal több hangversenyt is adott. A társaság tagjai városunk számos családjánál meghívás folytán látogatást tettek, ahol őket a szeretet minden jelével elhalmozták. Annyira jól találták magukat szerb testvéreink Debrecenben, hogy nem egy-hamar fogják elfelejteni a minden ízében kedves és sikerült debreceni látogatást. Azóta Belgrádból több, igen szívélyes meghívás érkezett Debrecenbe, a multkori vendégek magukhoz invitálván az őket oly szívesen fogadó debrecenieket. Ezen meghívásnak tesz eleget az a több tagu uri társaság is, mely e hó végén Belgrádba utazik s ott a dalkör helyiségeit, a város középületeit meglátogatják. A társaság e hó 25-én fog elutazni és Belgrádban három napig marad.

* **Dalestély.** A Kossuth-dalkör hazánk nagy fiának, Kossuth Lajos születése évfordulójának emlékére folyó hó 22-én, szombaton, a Bika vendéglő dísztermében, változatos és gazdag műsorral, emlékbeszéddel és szavalattal összekötve, dalestélyt rendez. A meghívók pár nap múlva kézbesítve lesznek. Akik esetleg meghívót nem kapnának, de arra igényt tartanak, jelentkezzenek Ungvári Imre alelnök urnál, Kigyó-utca 49-ik szám alatt.

* **Szédelgés keleti mesékkel.** Már régebb idő óta kéreget a debreceni zsidók közt Szatje ben Ezro Chachem nevű, állítólag jeruzsálemi bócher. Az élénk képzelő tehetséggel megáldott férfiura azonban gyanút fogtak hitsorsosai is és feljelentették tiltott kéregetésért Chachemt. A szép keleti meséket mondó Chachem így a törvénybe kerül és a rendőrség büntetése kitöltése után hazájába toloncolja.

* **A hus ára feljebb ment.** Szédületes arányokat ölt Debrecenben a drágaság. Minden feljebb megy, csak a városházán szakadt lejjebb a hivatalos órák száma. A drágaság korlátlan nő. Tegnapról mára csak a borjuhus ára különként husz fillérrel emelkedett. Ezen csak a nagyközönség, a közterhektől sujtott lakosság sopánkodik. Alig hisszük, hogy a városházán e miatt bárkinek is fájna a feje. Ott csak a hivatalos órák rendszere okozott gondot s hozott most olyan örömet, amelyet többre becsülnek még a sokat panasztolt piaci árak leszállásánál is.

* **Szabadulás a gyöngyösléttől.** Ma szabadultak az augusztus 1-én 35 napi gyakorlatra bevonult tartalékosok a gyöngyösléttől. A kaszárnyák környéke igen eleven volt és a tartalékosok hangos nótaszóval mondtak búcsút a rideg kaszárnyafalaknak.

* **Debreceniek a miskolci vendéglős kongresszuson.** Szerdán tartották 9-ik kongresszusokat a magyar vendéglősök és kávéos Miskolcon, a melyen Debrecenből Hauer Bertalan, Márkus Jenő, Szathmáry Zoltán, Lókody Sándor és Gómöri Lipót vettek részt. A kongresszuson sok, a magyar vendéglős- és kávéos ipart közlő érdeklő üdvös ujtást határoztak el, a melyek minden ke a vendéglős- és kávéosipar anyagi és erkölcsi színvonalának emelésére szolgál. A szakirányu pincériskoláról szóló jelentés a legelső helyen emlékezett meg a debreceni szakiskoláról, a mely az országban valóság-gal mintául szolgálhat, még a budapesti szakiskolát sem véve ki, mint, ezt a kongresszusi előadó hangoztatta. Epen ezért a nagygyűlés a debreceni szakiskola vezetőségének egyhangulag köszönetet szavazott. — Hauer Bertalant, mint minden évben, most is beválasztották a szövetség igazgató tanácsába. Gyűlés után bankett volt, melyen dr. Benedek János orsz. képviselő, mint a debreceni vendéglős-, kávéos-ipartársulat örökös tiszteletbeli ügyésze a magyar vendéglősöket, Hauer Bertalan pedig a magyar sajtó munkásait élte.

* **Ipartestület köréből.** Az ipartestület előjárása ma délután az ipartestület tanácstermében rendkívüli ülést tart. — **Szakosztályi ülés.** A kerékgyártó szakosztály holnap délután 4 órakor ülést tart. Az ülésen ipari sérelmekkel és folyó ügyekkel foglalkoznak.

* **Lemondott rendőrök.** A rendőrlégénység sanyaru helyzetére fényesen rávall a tegnapi eset. Major Lajos 12-ös és Somogyi Kálmán 91-es számú rendőrök lemondtak állásukról. Mikor ruháikat beszállították, azt mondták, hogy a rendőri fizetésből megélni képtelenek. Elmennek az István-malomba dolgozni, mert ott a munkásokat jobban megbecsülik. Nem üzik, nem hajtják őket, hanem megbecsülik és amellet kétszer annyi fizetésben részesülnek. Hiába, a városházán a kis emberek — úgy látszik — nem számítanak. Azoktól elkívánják, hogy éjjelt-nappalt együvé téve rendelkezésükre álljanak havi 50 koronáért és nekik a 6 órai munkaidő is sok. Abból is elcsipetek egyet.

* **Keresd az asszonyt.** Csinos, szemrevaló felesége volt Magyar Péter fiának, a kire szemet vetett mindnyájuk kegyéradó gazdája is. Az öreg Magyar Péter fülébe jutott ez. Fájdalmát eltitkolta főleg a fia előtt, akit attól féltett, hogy ha megtudja még valami bolondságot követ el. Nem szólt hát senkinek, de magában elhatározta, hogy végére jár a dolognak. Tegnapi váratlanul tért haza a munkából és beakart menni a lakásba. Az ajtó zárva volt. A dühtől reszketve döngetni kezdte az ajtót s azt addig verte, míg beszakadt. A szobában azalatt a két szerelmes pár ijedten várta a következőket. Mikor az ajtó betört s a gazda látta, hogy nem a férjjel, hanem annak apjával áll szemben, bátorsága visszatért. Egy husángot ragadott fel és azzal rontott az öreg Magyar Péternek, akit félholtra vert. Mikor véres munkáját elvégezte elmenekült Magyar Pétert, akinek az ütések következtében egyik karja eltört, ápolás végett beszállították a kórházba.

* **Iskolatásakák** 25 krajcár, könyvhordók 30 kr., tolltartók 5 kr., könyvszajak 20 kr., noteskönyvek 5 kr., tollkések 10 kr., pénzárak 10 kr., börcigaretta és dohányárak 25 kr., kézimunka kosarak 15 krtól és feljebb remek szép választékban csakis Fisch Testvérek bazár üzletében, a Hungária kávéházzal szemben kaphatók.

* **Pliissirozás** (lapos) elvállaltatik Ott Károlynál, Kossuth-utca.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnak: Özv. Kiss Jánosné ev. ref. 59 éves, Szabó Mária ev. ref. 2 hónapos.

* **Rácz Károly hangversenye.** Rácz Károly, a debreceniek joggal kedvelt primása, művészi játékával nemcsak önmagának, de Debrecennek is dicsőséget szerezett. Az ország határvárosaiban, ott, ahol olyan sok idegen fordul meg, diadallal vették körül s gyönyörűséggel hallgatták az ő szép magyar nótáit. Rácz Károly hazaérkezése után ma este játszott először a Hungária kávéházba, még pedig igen gazdag programmal. Kétségtelen, hogy erre az alkalomra szük lesz a most megnagyobbított Hungária kávéház. Holnap este szintén a Hungária kávéházban tart hangversenyt.

* **Értesítés.** A budapesti magyar kir. I. honvédkerületi zenekar **Bachó István** ismert hírneves karmester személyes vezetése alatt az **Arany-Bika szállodában** hangversenyez.

* **Iskolai növendékek** részére legolcsóbb bevásárlási forrás, u. m. füzetek, körzők, rajzeszközök, rajztáblák stb. iskolaszerekben **Pongrác Géza** papirraktára. — Ugyanott iskolakönyvek bekötetnek darabonként 20 fillérért.

* **Iskolás fiuk** részére, kalapok 70 krajcár, tornasapkák 35 kr., patent harisnyák 25 kr., fiu ingek 90 kr., gallérok 13 kr., cs. Lis Fisch Testvérek bazár üzletében a Hungária kávéházzal szemben kaphatók.

A „Hungária” kávéházban minden nap zene-estély

* **Szülők figyelmébe!** Diákok részére legszebb fiukalapok, ingek, gallérok, nyakkendők legolcsóbban **Feketénél.**

* **Ötven koronát** kap az, aki nem tudja, hogy most **Mentze Henrik** újdonságok árúháza Debrecenben, Kossuth-utca 4. szám alatt van.

* **Kitűnő szabásu férfi divatingek** 1 frt. 75 kr., 2 frt. és 2 frt. 50 kr. **Feketénél.**

TÁVIRATOK.

Kossuth Ferenc Budapesten.

Budapest, szept. 13. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délután 1 órakor érkezett Budapestre. A közönség a vonatból kiszálló minisztert zajosan megéljelezte.

Ferenc Ferdinánd Lisszában.

Budapest, szept. 13. Ide jelentik Lisszából, hogy Ferenc Ferdinánd kir. herceg a Miramare jachton ide érkezett. Nagy ünnepekkel fogadták s Barbelli helytartó üdvözölte. A trónörökös megkoszorozta az 1866-ban elesett tengerészek sírját. Innen Raguzába ment.

Elhunyt poéta.

Budapest, szept. 13. Kovács Gyula ismert poéta, aki legutóbb a Budapesti Hírlap titkára volt, meghalt Domádon. A fiatal poéta agyhártya-gyuladást kapott s az okozta halálát.

A szultán betegsége.

London, szept. 13. A Times konstantinápolyi levelezője jelenti, hogy Bergmann tanár újabb konstantinápolyi utazása ismét aggodalmakat keltett a szultán állapotát illetőleg és nyugtalanító hírekre ad

okot. Jól informált részről erre vonatkozólag kijelentik, hogy a szultán állapota közvetlen aggodalmakra nem ad okot. Olyan személyek, kik a szultánt a legutóbbi időben látták, egybehangzóan azt mondják, hogy a szultán olyan ember benyomását kelti, aki nagy betegségből lassan, de biztosan gyógyul.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szept. 13. Pénteken Wekerle miniszterelnök elnöklésével nagy tanácskozás lesz, amelyen Wekerle beszámol a Beck baróval folytatott tárgyalások eredményével s amelyen kijelölnek azokat, akik a jövőben tárgyalásokat magyar részről vezetni fogják.

A siedlcei vérengzés.

Varsó, szept. 13. Mint Siedlecből jelentik, eddig megállapították, hogy a halottak száma 172, a súlyosan és könnyebben sebesülteké 450, 280 személyt elfogtak.

Törökország fegyverkezik.

Konstantinápoly, szept. 13. A porta a nagyhatalmak képviselőihez jegyzéket küldött, amelyben bejelenti, hogy katonailag erősebben kíván szervezkedni, miután nem nézheti tetlenül Bulgária katonai szervezkedését.

Amerikai vasutkatasztrófa.

London, szept. 13. A Morning Leader jelenti Montrealból tegnapi kelettel: A Kanada-Pacific vasut vonatán, melyen aratók voltak és mely nyugat felé indult, Alcid közelében a fék nem működött. A vonat ezután néhány mérföldet nagy sebességgel tett meg s Vinnipeg állomásnál egy másik vonattal összeütközött. A két első vagon teljesen összezúzódott. — Tizenkét arató meghalt, hét megsebesült.

Az anyacárné retteg.

Kopenhága, szept. 13. Az özvegy cárné még mindig nem mer a cári yachtról kimozdulni. Még tegnap sem hagyta el a Sarkesillag fedélzetét, noha az orosz templomban nagy hálaadó istentiszteletet tartottak. Az özvegy cárné rendkívül ideges és aggódó s arra kérte a kikötő hatóságát, ne engedjék, hogy éjjel a tengeren járó hajók a cári yachthoz nagyon közel mehessenek.

CSARNOK.

A tisztartóék.

— Regény. —

Írta: Than Gyula.

(Folytatás.)

Minden szem, minden tekintet az öreg uron pihent. A diszes társaság tagjai elamulva hallgatták beszédét. Erélyes fellépése imponált. Irén, aki néhány perc előtt még erős lelkiharcot vívott a felett, hogy mit tegyen, most nyugodtan, sőt reménységgel teljesen hallgatta az idegent. Hiszen az édes

apja egyenesen kimondta, hogy mehet. Mindenki előtt hangzott el a szigorú parancs. Ha ez az öreg ur át nem lépi a küszöböt, neki választania kellett volna. Zoltán, vagy az édes otthon.

Most azonban radikálisan változtatott a helyzeten az a meggyerő arcú öreg ur, aki úgy látszik nagy igazságokat tár fel. Ő is beléje helyezte minden reményét. Ha ez most fellépésével zavart terem, ő nem lesz kényes váluton. Otthon marad s lecsillapíthatja haragvó atyját. Szerelméről azonban lemondani már sem így, sem úgy nem tudott volna. Az ő szíve most szólalt meg először, de melegség, mélység árad belőle.

Arra az idegen öreg urra nézett, az ő ajkáról leste a szavakat s várta kényes helyzetében a megváltást. A szíve azt sugta, hogy most következik el.

Az öreg ur pedig élénk figyelem, általános érdeklődés közben folytatta beszédét:

— Igen, hölgyeim és uraim, az enyém itt minden. Ajándékozom meg türelmükkel s eimondok, megmagyarázok, sőt bizonyítok is mindent. Csak azt akarom előzőleg kijelenteni, hogy röviden tárom fel a helyzetet, amely végeredményben önöket is méltán fogja megörvendeztetni.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

Szabás, varrás és mintarajzolásban, úgy a francia, mint angol szabásból alapos oktatást nyernek intelligens hölgyek özv. Knotty Kovácsné Silye Gabriella tanintézetében, Magos-utca 13. sz. Bentlakó növendékek felvételnek.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

LASZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOS
RENDELŐ-IRODÁJA:
CSAPÓ-UTCA 30. SZ.

Óvakodjunk

a mesterségesen szénsavval telített ásványvizek használatától és

igyük természetes

Bikszádi vizet

amely orvosi vélemények szerint többféle bajok bántalmainál ajánlva van.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld a

Bikszádi gyógyfürdő és Ásványviz források igazgatósága.

Kölcsönöket

az legkedveőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

DEBRECEN, Piac-utca 65. szám alatt.

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hiteire jogosít.

Négy éves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Iskolás fiuk és leányok

részére ajánlunk

8240

FEHÉRNEMŰEKET

ing, alsónadrág, szoknya, gallér, kézelő, nyakkendő.

ASZTALNEMŰEKET

törülköző, zsebkendőket, matrac, paplanok, Flaneltakarók, kötények

Intézetek részére előírás szerint.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Első rangu gyártmányu

Zongorák

Pfianinók és Harmoniumokban az alföld legnagyobb terme. — Külön nagy zongora (osztály) terem. Bérbeadott zongorákat új gyanánt nem adunk el. — Szakmühely, nem kontár. — Hosszu zongorákat leg-ujabb módszerinti készitését elfogadjuk. — Zongora hangolást vidéken is. — Zongora részletfizetésre is kapható:

Komáromi M.

műhangszerkészítő.
Piacz-u. 49. Főpostával szemben
Külön hangszertűzlet József kir. her.-u. 2. Bika szál. mellett.
Saját házában.

MOSÓ

Delinek

méter ára most

21 kr.

Bosznay J. és Társa

divat áruházában
Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

Legjobb bajuszpedró a híres debreceni

„CIVIS“ bajuszpedró.

Nem tépl, jól összerogja s nőfteli a bajuszt.

1 doboz ára 40 fillér.

Készítője s főraktára:

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára
DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN

Szegedi paprika különlegességek.

Értesitem a t. vevőközönséget, hogy üz-
letemet az Aszódi Mór rövidáru nagy-
kereskedő volt üzlethelyisége hozzácsato-
lásával tetemesen meguagyobbítottam. Ki-
váló jó minőségű **kávéfajokból** nagy
raktárt tartok s a kávé eladásra egy kü-
lön helyiséget rendeztem be. Ennek meg-
tekintésére felhivom a t. vevőközönség
figyelmét.

Lindenfeld J. Jenő

Városház- és Rózsa-utca sarok.

Előnyös feltételek.

Be és kivitel.

Mintákkal kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók

Előre haladott

— idény miatt az árak mélyen leszállítva —

Szines szerb vászon — — 14 kr.
Angol zefir — — — — 35 kr.
Francia gyapju delin — — 45 kr.
Ruha vászon — — — — 50 kr.
Honi pettyes karton — — 30 kr.

KONTSEK KORNÉL

női és férfi divat áruházában

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

KEIL-LAKK

a legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

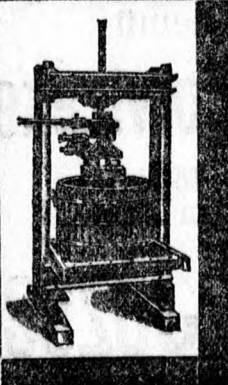
Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél Debrecen.

„URSUS“

a legtökéletesebb
s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, **acélgerenda szerkezet**, legmagasabb
nyomó képesség. A törköly egy darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem
érintkezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munka-
erővel. **Honi gyártmány.**

Szőlészeti borászati és pincészeti cikkekből valamint vadászfogyve-
rekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve.

LŐPOR
árulás.

TÓTH GYULA

vasnagykereskedő Debrecen, Piac-utca.

Az Alföldi Takarékpénztár

DEBRECEN,

Piac-utca. Saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequesim-
lára

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvénnyekre és folyószámlákra a
legelőnyösebb kamattal mellett.

Törlesztéses-kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdéi megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérletkének és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre
valamint vidéki pénzügyintézetek részvényeikre.

Értékpapírok

éropénzek és külföldi bankjegyek beváltása és
eladása.

Hitelrészes

oszoportbeli váltók leszámítására

8828

Kölcsönöket ad

nyugdíjképes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 év
törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktárába és azokra
előleget is nyújt.

A Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték
főelárusító helye.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szócig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be- küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

PENZKÖLCSÖNT földbirtokra, házakra, szőlőre igen kedvező feltételek mellett 2-3 nap alatt folyósíthat, esetleg személy hitelt is Héry bankiródjára, Piac-utca 79.

HARISNYAKÖTŐ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 8726

KITÜNŐ házi koszt kapható Hunyadi-u. 17. sz. alatt. Ugyanott két fiatal ember teljes ellátásra elfogadtatik. 8959

HASZNÁLT és új hordók 25 literől 800 literig kaphatók Glück Izidor Péterfia-u. 76. sz. a. — Ugyanott egy fanyelű seprű 12 kr. — Telefon 43. sz.

HASZNÁLT butorokat vesz és elad Kónya József asztalos, Pacsirta-u. 8 sz. 8948.

SECESSIO

Inga és salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban **KURIÁN GYULA** órásnál Debrecen, Piac-utca 42

Javítások legolcsóbban jótállással.

HASZONBERBEADÓ birtok. A Szepesen 11 nyilas tanyaépületekkel ellátott földbirtok 1906 október 1-től kezdve haszonbérbe adó. Értekezhetni dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piac-u. 44. 8333

A VOLT Vadász-féle szőlőtelepen naponta kitűnő csemege szőlő kapható. Kilója 14 és 16 krajcár. Telefon 192. 8636

MAGÁNÓRAKAT adok háznál vagy lakáson elemi és kezdő középiskolai tanulóknak. — Varga-utca 8. 8977

Kereslet.

JÓIRÁSU komoly uriaszony, esetleg özvegy állandó, részben irodai munkálatokra felvéte- tik. Cim a kiadóban. 8973

KI hajlandó fényképező gépemet kerékpárra el- cserélni. Vigkedvű Mihály-u. 11. 8749

SZERÉNY igényű idős borbélysegéd azonnali belépésre kerestetik Ujfehértóra Wittmann- hoz. 8892

ÉRTÉKES kis könyvtáramhoz alapos rendezőt keresek pár napra. Gondy Károly, Szt-Anna 5. sz. I. em. jobbra. — Ugyanitt 23 kötet Meyer (legújabb) és 16 kötet Brockhaus Covro Lexikonok 96 frért (diszkötésben) kaphatók.

PÉNZTÁRNOKNÓ felvétetik női kalap üzletbe. Piac-utca 52. 8975

ÜGYES ügyőrök fix fizetéssel felvétetnek a szerencse bankban. Csapó-u. 11. 8974

FIATAL fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre felvétetik. Böszörményi István fűszerkereskedésében, Petőfi-tér. 8974

KERESEK egy elárusítónót a szikkadt sütemények elárusítására. Cim: Horgonyi, Batthyáni- utca 15. szám. 8976

Eladás.

BOLT és irodaberendezési darabok, kávéper- gelő, ajtók, ajtófelek eladók. Farkas Henrik Piac-u. 43. 8966

LUCERNA, friss kaszálás, folyó ölenkint 5 fillérijével kapható Biró Pálnak m.-pérsi uti sorompónál eső kertgazdaságában.

JO KARBAN levő ócska ajtók és ablakok eladók. Hegedűs Mihály kőmíves mester, Homok- kert II. járás 128. sz. 8970

EGY vasgarnitúra elutazás miatt eladó. Szent- Anna-utca 30. 8972

HOMOKKERTI bor 1 l. bakar 64, 6 60, új 56 fillér. Jó, használt hordók kaphatók. Csoko- nai-utca 13.

Legfinomabb kétszersült,

szigoruan karlsbadi előírás szerint készítve.

Fahéj-kétszersült,

igen előnyös meleg borral leöntve peccsenye- compotuaik.

Cacas-kétszersült,

a legfinomabb fiumei cacaoból előállítva.

Kapható egyedül: 8590

Horgonyi Károlynál

Batthyáni-utca 15. sz. alatt.

Bátor vagyok mélyen tisztelt vevőim figyel- mét felhívni arra, hogy említett kétszersületek a hétfői reggeli süteményhiányt a legjobban pótolják.

Uj Tölgyfa Hordó

kapható nállam

30 literől egész 800 literig

Nagyok nagyobb mennyiségben kapható jutányos árban.

PORJES SÁMUEL

Szilágy-Somlyó. Saját ház.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj- bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szerek évtize- dek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel.

„A. MOLL“ feliratu óno- zattal van zárva. A Moll- féle sós-borszesz neveze- tesen mint fájdalomcsil- lapító bedörzsölési szer- köszvény, csusz és meg- hűlés egyéb következmé- nyeinél legismeretesebb népszerű.

Egy énozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolá- sára gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon- kint 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill. Minden darab gyermek-szappan „Moll A.“ véd- jegyével van ellátva.

Főszótküldés:

MOLL A. gyógyszerész

es. és kir. udvari szállító által.

Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel- lett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír- sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Saját termelésű

tálcaikon szállított első minőségű

Csemege szőlőt

ajánl

Csanak József

kereskedése.

Bornyomó zsákok három nagyságban.

Mindennemű

Gyógy- és Borvizeket

folyton friss töltésben jutányos árban ajánl:

Csanak József

fűszer-, csemege, bor és ásványviz kereskedése.

Telefon 70. szám.

Helybeli megrendelések hazhoz szállítatnak.

ÁRJEGYZÉKE

CSANAK JÓZSEF

saját termelésű

homoki faj borainak.

Kövidinka — — 1902-iki 1 liter 60 fill.

Kövidinka — — 1903-iki 1 „ 72 „

Ezerjó — — — 1903-iki 1 „ 80 „

Rizling — — — 1903-iki 1 „ 80 „

Carbenet vörös 1903-iki 0-70 lüveg 90 „

Ezerjó szemelt 1900-iki 1 liter 100 „

Osászárszállás győngye 1900-iki 0-70 lüveg 100 fill.